

**Egzamin maturalny
maj 2009**

**WIEDZA
O SPOŁECZEŃSTWIE
DLA OSÓB NIESŁYSZĄCYCH**

POZIOM PODSTAWOWY

**KLUCZ PUNKTOWANIA
ODPOWIEDZI**

Zasady oceniania:

- za rozwiązanie zadań z arkusza podstawowego można uzyskać maksymalnie 100 punktów,
- uznaje się każdą inną pełną i poprawną merytorycznie odpowiedź, przyznając za nią maksymalną liczbę punktów,
- za odpowiedzi do poszczególnych zadań przyznaje się wyłącznie pełne punkty,
- za zadania otwarte, oceniane w skali 0 –1, punkt przyznaje się wyłącznie za odpowiedź w pełni poprawną,
- za zadania, za które można przyznać więcej niż jeden punkt, przyznaje się tyle punktów, ile prawidłowych elementów odpowiedzi (zgodnie z wyszczególnieniem w kluczu) przedstawił zdający,
- jeśli podano więcej odpowiedzi (argumentów, cech itp.) niż wynika z polecenia w zadaniu, ocenie podlega tylko tyle kolejnych odpowiedzi (liczonych od pierwszej), o ilu jest mowa w poleceniu,
- jeżeli podane w odpowiedzi informacje (również dodatkowe, które nie wynikają z polecenia w zadaniu) świadczą o zupełnym braku zrozumienia omawianego zagadnienia i zaprzeczają udzielonej prawidłowej odpowiedzi, odpowiedź taką należy ocenić na zero punktów,
- informacje podane w nawiasach kwadratowych mają charakter uzupełniający lub alternatywny.

Zadania		Odpowiedzi	Klucz punktowania	
Numer zadania	Część zadania		Zasady przyznawania punktów/punkty za części zadania	Punkty za całe zadanie
1.		C		0–1
2.		B		0–1
3.		C		0–1
4.		A		0–1
5.		A. Organizacja Narodów Zjednoczonych B. Organizacja Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie E. Rada Europy	po 1 pkt za <u>każde</u> prawidłowe wskazanie	0–3
6.		<ul style="list-style-type: none"> • zbiorowość społeczna [ludność] • terytorium • władza [suwerenna] 	1 pkt za <u>trzy</u> prawidłowe elementy	0–1
7.		A – Prawda B – Fałsz C – Prawda D – Prawda	po 1 pkt za <u>każde</u> prawidłowe wskazanie	0–4
8.		A – Prawda B – Fałsz C – Fałsz D – Prawda	po 1 pkt za <u>każde</u> prawidłowe wskazanie	0–4

9.	1. – D. 2. – B. 3. – C. 4. – A.	po 1 pkt za każde prawidłowe połączenie	0–4																								
10.	1. – C. 2. – E. 3. – B. 4. – D.	po 1 pkt za każde prawidłowe połączenie	0–4																								
11.	A. prawo do tajemnicy korespondencji [prawo do prywatności] B. zakaz stosowania tortur [prawo do nietykalności osobistej] C. wolność zrzeszania się [prawo do stowarzyszania się] D. wolność słowa [prawo do wolności słowa]	po 1 pkt za każdą prawidłową odповідź	0–4																								
12.	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="width: 5%;">Nr</th> <th style="width: 45%;">Nazwa państwa</th> <th style="width: 50%;">TAK lub NIE</th> </tr> </thead> <tbody> <tr><td>1.</td><td>Niemcy</td><td>TAK</td></tr> <tr><td>2.</td><td>Czechy</td><td>NIE</td></tr> <tr><td>3.</td><td>Słowacja</td><td>TAK</td></tr> <tr><td>4.</td><td>Ukraina</td><td>NIE</td></tr> <tr><td>5.</td><td>Białoruś</td><td>NIE</td></tr> <tr><td>6.</td><td>Litwa</td><td>NIE</td></tr> <tr><td>7.</td><td>Rosja</td><td>NIE</td></tr> </tbody> </table>	Nr	Nazwa państwa	TAK lub NIE	1.	Niemcy	TAK	2.	Czechy	NIE	3.	Słowacja	TAK	4.	Ukraina	NIE	5.	Białoruś	NIE	6.	Litwa	NIE	7.	Rosja	NIE	po 1 pkt za każdy prawidłowo wypełniony wiersz tabeli	0–7
Nr	Nazwa państwa	TAK lub NIE																									
1.	Niemcy	TAK																									
2.	Czechy	NIE																									
3.	Słowacja	TAK																									
4.	Ukraina	NIE																									
5.	Białoruś	NIE																									
6.	Litwa	NIE																									
7.	Rosja	NIE																									
13.	A. Ameryka Północna i Ameryka Południowa [Ameryka Pn i Ameryka Płd.] B. Europa C. Azja	po 1 pkt za każdą prawidłową odповідź	0–3																								
14.	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th rowspan="2" style="width: 30%;">Sposoby walki z bezrobociem</th> <th colspan="2" style="text-align: center;">Programy walki z bezrobociem:</th> </tr> <tr> <th style="width: 35%;">programy aktywne</th> <th style="width: 35%;">programy pasywne</th> </tr> </thead> <tbody> <tr><td>A.</td><td style="text-align: center;">X</td><td></td></tr> <tr><td>B.</td><td></td><td style="text-align: center;">X</td></tr> <tr><td>C.</td><td></td><td style="text-align: center;">X</td></tr> <tr><td>D.</td><td style="text-align: center;">X</td><td></td></tr> <tr><td>E.</td><td></td><td style="text-align: center;">X</td></tr> <tr><td>F.</td><td style="text-align: center;">X</td><td></td></tr> </tbody> </table>	Sposoby walki z bezrobociem	Programy walki z bezrobociem:		programy aktywne	programy pasywne	A.	X		B.		X	C.		X	D.	X		E.		X	F.	X		po 1 pkt za każde prawidłowe przyporządkowanie	0–6	
Sposoby walki z bezrobociem	Programy walki z bezrobociem:																										
	programy aktywne	programy pasywne																									
A.	X																										
B.		X																									
C.		X																									
D.	X																										
E.		X																									
F.	X																										
15.	1) ETA 2) Hiszpanii 3) Irlandzka Armia Republikańska [IRA]	po 1 pkt za każdą prawidłową odpowiedź	0–3																								
16.	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 50%;">sądy powszechne</td> <td style="width: 50%;">sądy szczególne</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">A, B, C,</td> <td style="text-align: center;">D, E</td> </tr> </table>	sądy powszechne	sądy szczególne	A, B, C,	D, E	po 1 pkt za każde przyporządkowanie	0–5																				
sądy powszechne	sądy szczególne																										
A, B, C,	D, E																										
17.	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 5%; text-align: center;">a)</td> <td style="width: 55%;">Oda do radości</td> <td style="width: 40%; text-align: center;">0–1</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">b)</td> <td>C</td> <td style="text-align: center;">0–1</td> </tr> </table>	a)	Oda do radości	0–1	b)	C	0–1	0–2																			
a)	Oda do radości	0–1																									
b)	C	0–1																									

18.		<p style="text-align: center;">po 1 pkt za każdy czynnik</p>	0–3
19.	<p>a) Więcej osób urodziło się niż zmarło. <u>Dwie nazwy województw z wymienionych:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • zachodniopomorskie • pomorskie • warmińsko-mazurskie • podkarpackie • małopolskie • lubuskie • wielkopolskie • mazowieckie • kujawsko-pomorskie <p>Mniej osób urodziło się niż zmarło. <u>Dwie nazwy województw z wymienionych:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • podlaskie • lubelskie • świętokrzyskie • śląskie • opolskie • dolnośląskie • łódzkie 	<p>0–4 po 1 pkt za każdą prawidłową nazwę województwa</p>	0–8
	<p>b) Największa różnica:</p> <ul style="list-style-type: none"> • łódzkie • pomorskie <p>Różnica najbardziej podobna do różnicy w skali kraju:</p> <ul style="list-style-type: none"> • mazowieckie • zachodnio-pomorskie 	<p>0–4 po 1 pkt za każdą prawidłową nazwę województwa</p>	
20.	<p>a) Najwięcej osób nie pobiera emerytury, pomimo przysługującego im do tego prawa.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kobiety z wykształceniem podstawowym <p>Najmniej osób nie pobiera emerytury, pomimo przysługującego im do tego prawa.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mężczyźni z wykształceniem policealnym 	<p>0–2 po 1 pkt za każde prawidłowe wskazanie</p>	0–5

	b)	<p>Np.:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Chcą być dalej czynni zawodowo. [Mają pracę; pracują.] • Chcą pracować dłużej, by po późniejszym przejściu na emeryturę mieć wyższe świadczenia emerytalne. [Emerytury są niskie więc wolą pracować.] • Zawiesili pobieranie świadczeń emerytalnych ze względu na podjęcie dobrze płatnej pracy. • Nie są w stanie dopełnić formalności związanych z przejściem na emeryturę. 	<p>0–3 po 1 pkt za każdą prawidłową przyczynę</p>										
21.	a)	<table border="1"> <tr> <th colspan="3">Kompetencje Prezydenta Rzeczypospolitej wobec władzy:</th> </tr> <tr> <th>ustawodawczej</th> <th>wykonawczej</th> <th>sądowniczej</th> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">1, 3, 4, 6,</td> <td style="text-align: center;">11, 12, 14, 15</td> <td style="text-align: center;">17, 20, 21, 22</td> </tr> </table>	Kompetencje Prezydenta Rzeczypospolitej wobec władzy:			ustawodawczej	wykonawczej	sądowniczej	1, 3, 4, 6,	11, 12, 14, 15	17, 20, 21, 22	<p>0–3 po 1 pkt za każde trzy kompetencje w poszczególnych kolumnach</p>	0–6
		Kompetencje Prezydenta Rzeczypospolitej wobec władzy:											
		ustawodawczej	wykonawczej	sądowniczej									
1, 3, 4, 6,	11, 12, 14, 15	17, 20, 21, 22											
b)	<ul style="list-style-type: none"> • zarządzenia • rozporządzenia 	<p>0–2 po 1 pkt za każdą prawidłową odpowiedź</p>											
c)	[Trybunał] Stanu	<p>0–1</p>											
22.		<p>Fakty <u>Trzy z wymienionych:</u> 2, 3, 7, 8, Opinie <u>Trzy z wymienionych:</u> 1, 4, 5, 6</p>	<p>po 1 pkt za każdą prawidłową odpowiedź</p>	0–6									
23.	a)	<ul style="list-style-type: none"> • Większość respondentów jest za obniżeniem wieku emerytalnego kobiet. Aż 72% ankietowanych wskazało, iż powinien on być niższy niż obecnie. • Tylko 1% ankietowanych opowiedziało się za podwyższeniem wieku emerytalnego dla mężczyzn. 	<p>0–2 po 1 pkt za każde określenie wraz z podaniem danych liczbowych z diagramu</p>	0–3									
	b)	9%	<p>0–1</p>										

24.	<p>Napisz projekt wystąpienia do rówieśników, którzy właśnie rozpoczęli pracę. Przedstaw działania, które młodzi ludzie mogą podjąć z myślą o swojej emeryturze. Podaj skutki braku zainteresowania swoją przyszłą emeryturą. Wykorzystaj materiały źródłowe z zadania 23.</p>	0–15
	<p>Do oceny pracy należy zastosować następujące kryteria: Zdający: A. Przedstawia działania, które mogą podjąć młodzi ludzie z myślą o swojej emeryturze. Np.: <ul style="list-style-type: none"> • zdobycie zawodu, który w przyszłości zapewni dochody na wysokim poziomie • lokowanie zarabianych pieniędzy w zyskowne przedsięwzięcia (akcje, obligacje, nieruchomości, itp.) • odkładanie pieniędzy w tzw. trzecim filarze • ukończenie dodatkowych studiów, np. podyplomowych, dzięki czemu można będzie uzyskać wyższe dochody </p>	0–4
	<p>B. Podaje skutki braku zainteresowania swoją przyszłą emeryturą Np.: <ul style="list-style-type: none"> • perspektywa życia na granicy ubóstwa • pogorszenie relacji z rodziną • perspektywa wystąpienia problemów z akceptacją życia na określonym poziomie materialnym • obniżenie poziomu życia rodziny [związane z koniecznością udzielania pomocy krewnemu] • konflikty interpersonalne związane z trudną sytuacją materialną • konieczność uczestniczenia społeczeństwa w kosztach utrzymania emerytów, którzy będą otrzymywać niskie świadczenia • powiększanie się dysproporcji majątkowych w społeczeństwie • powiększenie sfery ubóstwa </p>	0–10
	<p>C. Właściwie dobiera i wykorzystuje źródła.</p>	0–1

